

سیداحمدحیظطباطبایی

رئیس کمیته ملی موزه‌ها در ایران (ایکوم)

موزه به مثابه قدرت

شکل می‌گیرد، باعث پایداری آن محیط و جایگاهی می‌شود که خود موزه در آن بستر و محیط تأسیس شده است. پس موزه‌ها برای پایداری، آموزش، ارتقای توسعه و فراگیری شکل گرفته و قدرت موزه را رقم می‌زنند.

اما از منظر دیگر، در دو دهه پایانی قرن بیستم، یعنی از ۱۹۸۰ میلادی به بعد، بشر به مجموعه‌ای از توانایی‌های جدید در حوزه علوم دست یافت. انقلابی که در پایان قرن بیستم به انقلاب ارتباطات مشهور شد، باعث شد تا شکل جدیدی از زندگی برای انسان رقم بخورد. پدیده‌های زندگی انسان از هر نظر حتی از منظر خانواده و احساسات نیز دستخوش تغییرات جدیدی در فضای مجازی شده است. این روند رو به رشد در دهه‌های نخست قرن بیستم و یکم بیشتر متحول شد و امروزه انسان انقلاب چهارم صنعتی را پشت سر گذاشته است؛ انقلابی که مبتنی بر ایجاد هوش مصنوعی است. به‌طورکلی در این چهار دهه فعالیت انسان باعث شده تا ما شاهد گسترش وسیع در حوزه علمی باشیم و این پیشرفت کمک کرده تا انسان دنیای جدیدی را برای خود رقم بزند. در شرایط فعلی که علم و پشتوانه‌های امروز فناوری برای بشر فراهم

شورای بین‌المللی موزه‌ها (ایکوم) هرساله محوری را برای فعالیت‌های کل موزه‌های جهان در نظر می‌گیرد. هر پدیده موزه‌ای به منشوری می‌ماند که از هر طرف می‌توان به آن نگاه کرد؛ به همین دلیل، محورهای متحرک که به‌عنوان شعاع انتخاب می‌شوند، وجوه مختلف مربوط به یک اثر یا یک موضوع را مورد سنجش یا بررسی قرار می‌دهند. شعار امسال شورای بین‌المللی موزه‌ها، قدرت موزه‌هاست. از دیدگاه شورا، قدرت موزه‌ها مبتنی است بر فراگیری موزه‌ها از طریق استفاده از فناوری‌های جدید و قدرت اینترنت و سایر مواردی که این امکان را در اختیار موزه‌ها می‌گذارد تا مطالب و موضوعات خودش را تا دوردست‌ها و در نزد افراد کوناگون و در اقصی نقاط جهان ببرد.

از طرف دیگر، قدرت موزه‌ها را در آموزشی می‌بیند که در اختیار جامعه مخاطبش قرار می‌دهد؛ زیرا موزه از طریق آموزش باعث توسعه و ارتقای سطح مدنی اجتماع خویش می‌شود.

مسرد سوم را باید در این نکته ذکر کرد که هر موزه‌ای که در هر نقطه از جهان

کرده‌اند، موزه‌ها به نهادی روشنفکر تبدیل می‌شوند. به عبارتی این موزه‌ها هستند که مغز را برای انسان در حال حرکت به شکلی صریح و بی‌پروا آماده می‌کنند. در دنیای امروز وقتی می‌خواهیم از مجموعه‌ای از تصاویر عکاسی کنیم، بلافاصله با این پاسخ مواجه می‌شویم که به عکاس احتیاجی نیست، یک موبایل و ظرفیت بالا می‌تواند این کار را صورت دهد. وقتی تقاضا و درخواست طراحی یک پوستر می‌کنیم، به ما می‌گویند به گرافیک احتیاجی نیست، نرم‌افزارهایی هستند که این کار را انجام می‌دهند. حتی در پزشکی و سایر موارد هم نرم‌افزارهایی جایگزین دکتر، مهندس و سایر موارد می‌شود. پس آن کدام نهاد است که به ما یادآوری می‌کند گرافیک و طراحی از افرادی همچون ممیز و دیگران شکل گرفته تا به دنیای امروز رسیده؟ یا در معماری سجون و سایر معماران معاصر یا در گذشته‌های اکتبر اصفهانی وجود داشته‌اند و جهت رسیدن به فردا از آن معماری به ما به ارث رسیده است. موزه‌ها هستند که آینده مبتنی بر گذشته را برای بشر شکل می‌دهند و قدرت موزه‌ها در همین موضوع و با نگاه از این زاویه نهفته است.

ایکوم

کمیته ملی موزه‌های ایران

سپوزیوم ملی یکصدسال گردشگری ایران

سیر تاریخی سفر، گردشگری، مهمان‌نوازی و حمل و نقل در قرن ۱۴

National Symposium on 100 Years of Tourism in Iran

The Historical Course of Travel, Tourism, Hospitality and Transportation in the Past Century

۲۷ و ۲۸ مهرماه سال ۱۴۰۰
ایران - تهران
سازمان همایش‌های بین‌المللی دانشگاه علم و فرهنگ

19-20 October 2021
Tehran-Iran
University of science and culture

موضوعات سمپوزیوم

Symposium Topics:

- Travel and Transportation
- Accommodation and Hospitality
- Catering, Food and Drinks
- Tourism Attractions & Destinations
- Tour and Travel Services

محورهای سمپوزیوم

- سفر و حمل و نقل
- اقامت و مهمان‌نوازی
- پذیرایی، غذا و نوشیدنی
- جاذبه‌ها و مقاصد گردشگری
- خدمات مسافرتی و گردشگری

www.tourismsymposium.ir

برگزارکنندگان

ICOM

International Council of Museums

ICOM PRAGUE 2022

آیین روز جهانی موزه (موزه‌برتر)

۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۱

موزه‌هنرهای معاصر

ساعت ۱۷ تا ۱۴

روز جهانی موزه

قدرت موزه‌ها

ICOM

International Council of Museums

ICOM PRAGUE 2022

به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد تأسیس ایکوم

کمیته ملی موزه‌های ایران برگزار می‌کند ۲۹ آبان ۱۴۰۰ زمان: ۱۵:۰۰ تا ۱۹:۰۰

On the occasion of the 75th anniversary of ICOM, the Iranian National Committee of Museums is holding

20 November 2021 | 15:00 to 19:00 (IRST)

صدسال موزه در ایران

100 Years of the Museum in Iran

ICOM

International Council of Museums

ICOM PRAGUE 2022

گزارشی درباره عملکرد کمیته ملی موزه‌های ایران در سال گذشته

کمیته ملی موزه‌های ایران در ۱۴۰۰

عملکرد کمیته ملی موزه‌های ایران با توجه به فعالیت‌های ملی و بین‌المللی در بخش‌های آموزش، پژوهش و معرفی (رویدادهای فرهنگی) انجام می‌گیرد. با توجه به تداوم بحران‌های ناشی از شیوع بیماری کووید ۱۹ و تعطیلی و محدودیت فعالیت فیزیکی موزه‌ها و مسائل مرتبط با آن در زمستان ۱۳۹۹ و سال ۱۴۰۰، مجموعه فعالیت‌های ممکن را در شرایط موجود مطرح و برخی را در حدود ممکن انجام داد که مختصری از آن به شرح ذیل گزارش می‌شود:

- با موفقیت کمپین «بازدید موزه‌ها در خانه» در قالب شعار کمیته ملی موزه‌های ایران «موزه‌ها زنده هستند» و بازدیدهای مجازی از میراث جهانی ایران پیروژه «۱۱۰۰۰ کیلومتر در خانه» در سال ۱۳۹۹ برای نوروز ۱۴۰۰ با همکاری موزه ارتباطات در تعطیلات نوروزی ۱۳ موزه از طریق آبارت معرفی و بازدید شد.

- به مناسبت روز جهانی محوطه‌ها و بناها (۱۸ آوریل) اولین وینار بررسی صد سال مرمت را با همکاری شرکت‌های غیردولتی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و اولین نشست مرمت را تحت عنوان صد سال حفاظت از میراث فرهنگی (اموال غیرمنقول) به صورت وینار انجام داد.

- کمیته ملی چهاردهمین دوره از جشنواره ملی آیین موزه برتر را برگزار کرد و نتایج حاصل در مراسم روز جهانی موزه اعلام شد.

- در مراسم روز جهانی موزه پیام رئیس اتحادیه آسیا اقیانوسیه همراه با سخنان رئیس دفتر منطقه‌ای یونسکو در تهران و سخنان رئیس کمیته بین‌المللی موزه‌شناسی ایکوم در ارتباط با لزوم تعریف جدید موزه و پیام رئیس ایکوم ایران و همچنین پیام رئیس کمیسیون ملی یونسکو ایران در موزه ارتباطات به صورت آنلاین و به دو زبان انگلیسی و فارسی ارائه شد که بخش پایانی برنامه به ارائه گزارش دبیر جشنواره آیین موزه برتر اختصاص یافت.

- ایکوم ایران با توجه به تعطیلی موزه‌ها در سال ۱۳۹۹، چهاردهمین دوره از جشنواره آیین ملی انتخاب موزه برتر را با تمرکز بر دو سال فعالیت موزه‌ها در ۱۳ شاخص برگزار کرد و نتایج حاصل در مراسم روز جهانی موزه اعلام شد.

- مانند سال گذشته، موزه‌ها به اجرای مراسم خاص برای بزرگداشت روز جهانی موزه و هفته میراث فرهنگی تشویق شدند که نمونه‌ای از فعالیت آنان به شرح پوسترهای ذیل است:

- ششمین نشست تخصصی موزه و معلولیت در هفته میراث فرهنگی با همکاری انجمن گردشگری معلولان پارس و مجموعه فرهنگی-تاریخی سعدآباد مانند سال قبل در محل مجموعه به دو صورت مجازی و حضوری برگزار شد.

حاصل کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز برای ارتقای کیفی فعالیت با همکاری فرهنگستان ادبیات و کانون توسعه فرهنگی برگزار شود.

به مناسبت روز جهانی موزه، کارگاه آموزشی تجربه آزاد هنری برای کودکان تجربه موسیقیایی ۱، نمایشگاه نقاشی کودکان در موزه ملی ایران و نمایشگاه موزه هنر کودک در نیاوران برگزار شد.

دومین نمایشگاه موزه را از نگاه من بیندیدی برای کودک و نوجوان به‌طور عام و بخش ویژه‌ای برای آثار کودکان اوتیسم اختصاص داده شده بود که در گالری موزه خلاقیت و معماری برگزار شد و در هفته ملی کودک به صورت مجازی آیین معرفی برگزارندگان انجام شد.

پویش کودک همدلی و کرونا با همکاری موزه مجازی هنر کودک و موزه سینما و مجموعه فرهنگی-تاریخی نیاوران و کانون توسعه فرهنگی کودکان در چهار بخش آغاز شده بود و در هفته ملی کودک امسال ضمن اعلام برگزیدگان از کتاب دیجیتال پویش رونمایی شد و آثار نقاشی در تالار آسمان فرهنگستان هنر، موزه ملی ایران، بخش فیلم در سالن فردوسی موزه سینما و نمایشگاه عکس در کاخ گلستان به نمایش گذاشته شد و موزه مجازی کودک نمایشگاه آثار کودکان را در گالری کتابخانه جمهوری اسلامی ارائه کرد.

- موزه ملی ایران پس از تلاش‌های بسیار هم‌زمان در نمایشگاه «انسان در جست‌وجوی منابع: گزیده آثار معدن‌کاری باستان از موزه معدن بوخم آلمان» و «مرگ در نمک: پژوهش‌های باستان‌شناسی در معدن چهرآباد نجان» را با تعداد محدود مدعو به صورت حضوری افتتاح کرد که مراسم آن نیز از طریق شبکه مجازی هم‌زمان در اختیار علاقه‌مندان قرار داشت.

- سمپوزیوم ملی صد سال گردشگری ایران با همکاری جامعه تخصصی گردشگری الکترونیکی ایران، پارک ملی علوم و فناوری‌های نرم و صنایع فرهنگی و شورای هماهنگی سازمان‌های غیردولتی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در روزهای ۲۷ و ۲۸ مهرماه برگزار شد.

- در ارتباط با روز جهانی صلح و هفته دفاع مقدس، مثل هر سال نمایشگاه عکس در مشارکت نهادهای برگزار شد و با همکاری کمیسیون ملی یونسکو نتک‌پایی در موضوع صلح و دفاع انجام شد.

- به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد ایکوم در ۲۹ آبان مراسم صد موزه در ایران در موزه ملی به دو صورت حضوری و مجازی برگزار شد. این برنامه در ساعت ۱۵:۰۰ آغاز شد و آقای محیط‌طباطبایی (رئیس ایکوم ایران) هدف از نشست را مروری بر عملکرد و اشاره به چالش‌های موجود برای یافتن راهکارهای مناسب برای سال‌های پیش‌رو اعلام کرد و مطالب خویش را در رابطه با ایکوم و انجمن‌های حامی آغاز و به ترتیب سخنران‌ها به ارائه

- با همکاری ایکوم ایران، موزه ملی ارمنیه «آرداک مانوکیان» به عنوان پایلوت انتخاب شد تا اختراع بردنگان مدال طلای نخستین دوره مسابقات بین‌المللی اختراعات (ویژه مخترعان عضو فدراسیون جهانی ایفیا) در آن اجرا شود.

- ایکوم ایران در راستای تشویق موزه‌ها به انجام فعالیت مشترک با یکدیگر ضمن ایجاد بستر مناسب برای همکاری‌ها در این ارتباط موزه ملی پست، موزه ارمنیه، خانه‌موزه سیمین و جلال و موزه ملی ایران را مورد تقدیر قرار داد.

- با همکاری باشگاه نوروز یونسکو، کمیسیون ملی یونسکو آیین‌های کهن ایرانی مانند سمنوزیان، تیرگان، نوروز دریایی، نوروز چوپانی و تعزیه مورد توجه قرار گرفت و به صورت مجازی نشست در قالب نت‌گپ و وینار برگزار شد.

- گزارش چهل‌هشتمین مجمع عمومی کمیته بین‌المللی موزه‌های علوم و فناوری ایکوم (سیموست) - تهران ۲۰۲۱ با عنوان همایش «نقش موزه‌ها و مراکز علم در حفاظت از محیط زیست» به صورت آنلاین در موضوعات ذیل به صورت رایگان برگزار شد:

۱. موزه‌ها و بهبود درک عمومی از موضوعات محیط‌زیستی
۲. موزه‌ها و آموزش محیط‌زیستی
۳. موزه‌ها و شهروندی محیط‌زیستی
۴. موزه‌ها و محیط زیست پایدار
۵. موزه‌ها و نمایشگاه‌ها، رویدادهای محیط‌زیستی
۶. موزه‌ها، محیط زیست و بحران‌های نوپدید با تأکید بر کووید ۱۹.

- بر اساس شعار ۲۰۲۱ جهت آشنایی موزه‌داران با فناوری‌های جدید و کاربردی ساختن آنها با همکاری موزه خصوصی ورزش و مؤسسه دانش‌بنیاد رازق، شش وینار تحت عناوین موزه‌های دیجیتال، موزه‌های آینده و تغییرات پیش‌رو، تکنولوژی ورزش از نگاه فرهنگ و موزه، تکنولوژی و کاربردهای آن در موزه‌ها و صنعت توریسم، هوش مصنوعی و کاربرد آن در موزه‌ها، واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، موزه‌ها از دریچه نو... طراحی و اجرا شد.

- در موضوع موزه و مجموعه در فضای مجازی نشست‌های تخصصی برگزار شد.

- در ارتباط با موضوع کودک و نوجوان: حسب نیازهای مشهود در جلسات داوری آیین انتخاب موزه برتر، هم‌اندیشی با موضوع نیاز کارشناسان و موزه‌داران برای ارتباط با مخاطب کودک و نوجوان به صورت مجازی برگزار شد و در نظر است بر مبنای نتایج

مطالب خویش اقدام کردند: آقای دکتر نوکنده (رئیس موزه ملی ایران) سخنرانی تحت عنوان گذری بر موزه ایران باستان و موزه دوران اسلامی در صد سال گذشته، خانم صدیقه فروغیان (کارشناس موزه سکه بانک سپه) تحت عنوان نگرشی بر ایجاد موزه‌های تابع بانک‌ها در کشور در قرن‌ی که گذشت و آقای دکتر جلیلی (رئیس موزه ملی علوم و فناوری) مطالب خود را تحت عنوان موزه‌های دانشگاهی کشور در قرن گذشته، سرکار خانم حمیدی (مسئول امور موزه‌های استان اصفهان) مروری بر موزه‌های استان اصفهان در قرن‌ی که گذشت با اشاره به چالش‌های موجود، خانم دکتر خلقی (مدیر امور بین‌المللی و امور حقوقی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری) تحت عنوان تأملی بر صد سال قانون‌گذاری برای حمایت از موزه‌ها در ایران، آقای دکتر قلی‌نژاد (معاون فناوری پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری) با عنوان مروری بر تحولات تاریخ معماری موزه در ایران در قرن‌ی که گذشت، آقای دکتر عمیدی (مدیر موزه ملی ارتباطات) در ارتباط با نقش فناوری‌های

نوین در موزه، آقای دبیری‌نژاد (مدیر موزه ملک) درباره وضعیت موزه‌های وقفی در کشور در صد سال گذشته، آقای منعم (پژوهشگر) درباره نحوه شکل‌گیری موزه‌های تحت نظارت وزارت نفت، خانم کفیلی (نماینده سازمان کتابخانه‌ها و موزه‌های آستان قدس رضوی) درباره صد سال فعالیت موزه‌های تحت نظارت آستان قدس رضوی، آقای دکتر سمدانی (مدیرکل موزه‌های سازمان محیط زیست) مروری بر موزه‌های سازمان محیط زیست در صد سال گذشته را ارائه کردند و در پایان با توضیح هفتاد و پنجمین سالگرد

یکوم، جمیع سخنرانان دعوت شدند برای گرفتن عکس. متأسفانه به دلیل لزوم فعالیت غیرمنظره، افراد ذیل که مطالب خویش را در قالب مقاله قبلاً ارائه کرده بودند، نتوانستند به صورت سخنرانی گزیده آن را در جلسه ارائه دهند: خانم کل‌صباحی (نماینده اداره کل موزه‌های بنیاد مستضعفان) تحت عنوان نحوه شکل‌گیری موزه‌های تحت نظارت بنیاد مستضعفان، آقای دکتر کمالی (مدیریت اسناد و کتابخانه ملی منطقه جنوب غرب (فارس)) تحت عنوان مروری بر موزه‌های استان فارس در صد سال گذشته و خانم‌ها پودات (مدیر موزه باستان‌شناسی و مردم‌شناسی خلیج فارس) و روایی (رئیس گروه موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی-تاریخی استان هرمزگان) تحت عنوان مروری بر موزه‌های استان هرمزگان در قرن ۱۳، آقای مهندس بهشتی درباره تعریف موزه در قرن‌ی که گذشت، آقای دکتر کارگر (مدیرکل موزه‌های وزارت میراث) درباره تأثیر تحولات

موزه‌داری جهان در موزه‌های ایران در قرن‌ی که گذشت. در هفتم اسفند صد سال مرمت در موزه ملی با حضور متخصصان و پیش‌کسوتان به دو صورت حضوری و آنلاین برگزار شد.

مطلب خویش اقدام کردند: آقای دکتر نوکنده (رئیس موزه ملی ایران) سخنرانی تحت عنوان گذری بر موزه ایران باستان و موزه دوران اسلامی در صد سال گذشته، خانم صدیقه فروغیان (کارشناس موزه سکه بانک سپه) تحت عنوان نگرشی بر ایجاد موزه‌های تابع بانک‌ها در کشور در قرن‌ی که گذشت و آقای دکتر جلیلی (رئیس موزه ملی علوم و فناوری) مطالب خود را تحت عنوان موزه‌های دانشگاهی کشور در قرن گذشته، سرکار خانم حمیدی (مسئول امور موزه‌های استان اصفهان) مروری بر موزه‌های استان اصفهان در قرن‌ی که گذشت با اشاره به چالش‌های موجود، خانم دکتر خلقی (مدیر امور بین‌المللی و امور حقوقی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری) تحت عنوان تأملی بر صد سال قانون‌گذاری برای حمایت از موزه‌ها در ایران، آقای دکتر قلی‌نژاد (معاون فناوری پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری) با عنوان مروری بر تحولات تاریخ معماری موزه در ایران در قرن‌ی که گذشت، آقای دکتر عمیدی (مدیر موزه ملی ارتباطات) در ارتباط با نقش فناوری‌های

نوین در موزه، آقای دبیری‌نژاد (مدیر موزه ملک) درباره وضعیت موزه‌های وقفی در کشور در صد سال گذشته، آقای منعم (پژوهشگر) درباره نحوه شکل‌گیری موزه‌های تحت نظارت وزارت نفت، خانم کفیلی (نماینده سازمان کتابخانه‌ها و موزه‌های آستان قدس رضوی) درباره صد سال فعالیت موزه‌های تحت نظارت آستان قدس رضوی، آقای دکتر سمدانی (مدیرکل موزه‌های سازمان محیط زیست) مروری بر موزه‌های سازمان محیط زیست در صد سال گذشته را ارائه کردند و در پایان با توضیح هفتاد و پنجمین سالگرد

یکوم، جمیع سخنرانان دعوت شدند برای گرفتن عکس. متأسفانه به دلیل لزوم فعالیت غیرمنظره، افراد ذیل که مطالب خویش را در قالب مقاله قبلاً ارائه کرده بودند، نتوانستند به صورت سخنرانی گزیده آن را در جلسه ارائه دهند: خانم کل‌صباحی (نماینده اداره کل موزه‌های بنیاد مستضعفان) تحت عنوان نحوه شکل‌گیری موزه‌های تحت نظارت بنیاد مستضعفان، آقای دکتر کمالی (مدیریت اسناد و کتابخانه ملی منطقه جنوب غرب (فارس)) تحت عنوان مروری بر موزه‌های استان فارس در صد سال گذشته و خانم‌ها پودات (مدیر موزه باستان‌شناسی و مردم‌شناسی خلیج فارس) و روایی (رئیس گروه موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی-تاریخی استان هرمزگان) تحت عنوان مروری بر موزه‌های استان هرمزگان در قرن ۱۳، آقای مهندس بهشتی درباره تعریف موزه در قرن‌ی که گذشت، آقای دکتر کارگر (مدیرکل موزه‌های وزارت میراث) درباره تأثیر تحولات

موزه‌داری جهان در موزه‌های ایران در قرن‌ی که گذشت. در هفتم اسفند صد سال مرمت در موزه ملی با حضور متخصصان و پیش‌کسوتان به دو صورت حضوری و آنلاین برگزار شد.